यमापत्ति

ऊष्मप्रकृतिका स्पर्शात्पञ्चमः परतो यदि तत्र नैव यमापत्तिरिष्यते नात्र संशयः १ वर्गान्तं शषसैस्सार्द्धमन्तस्थाभिश्च संयुतम् दृष्ट्वा यमा निवर्तन्ते इत्युक्तं वर्गवेदिभिः लकारस्य वकारेग संयोगे स्वरिते यदि विशेषं तत्र जानीयाद्वित्वमित्यभिधीयते ३ ग्रन्तस्थाद्यदये पूर्वं पञ्चमश्च द्विरुच्यते इतरादों परे तत्र स न चेति स्मृतो बुधैः त्रमुकार पूर्वः प्रथमो हल्परस्त्वेकमात्रिकः त्रमुकारात्प्रथमस्यापि द्वित्वं न स्यात्कथंचन ५ पदान्तस्य नकारस्य वकारादृपरे यदि संयोगे परभूते च द्वित्वमित्यभिधीयते ६ ग्रवग्रहो न कारो यः पदान्ते यत्र दृश्यते विशेषं तत्र जानीयाद्वित्वमित्यभिधीयते ७ रेफात्पूर्वो न कारो यः पदान्तो यत्र दृश्यते संयुक्तन्तत्र जानीयाद्वित्वमित्यभिधीयते ५ पदान्तस्य न कारस्य हकारः परतो यदि त्रमपरो यपरो वापि द्वित्वमित्यभिधीयते ६ पदादो पदमध्ये वा स्थितस्योष्मपरस्य वै प्रथमस्य द्वितीयत्वं पूर्वं कुर्वीत परिडतः हरिः स्रोम् उच्चात्परोनुदात्त स्यात्स्वरितः स्वरितात्परे नीचा स्युः प्रचया एतौ न ह्युच्चस्वरितोत्तरे ११







नीचोञ्चयोगजो नीचिवकारश्चेति स द्विधा ग्रभ्येव त्वे वसून्नियंतेऽग्निं सोऽग्निं द्वियोगजः १२ इति स्वरिवषयः एवं स स्वरमात्रिकांगिविहितानां वर्णसारं क्रमात् प्रब्रूयात्तु स पूर्विकांश्च विधिवत्तान् पञ्चवर्णक्रमान् १३

Reference:

Yamāpatti, pages 43 and 154 in the Ātreya Śikṣā palm leaf bundle, Staats-Universitaets Bibliothek, Hamburg, Germany, Grantha script on palm leaves, 1 folio (each), Palm-leaf bundle III 8/133.

Yamāpatti, in C.K. Raja and K.M.K. Sarma, *Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts in the Adyar Library, Volume 1: Vedic,* Adyar Library and Research Center: Madras, 1942, p. 320.